

Minnesanteckningar LTS höstmöte i Kiruna

Värdteater: Giron Sámi Teáhter. Måndag den 21/11 till torsdag den 24/11 2011.

Måndag 21 november

Giron Sámi Teáhters ensemble tog emot med sång och musik på Kiruna flygplats när planet landade 22.55 och välkomnade samtliga passagerare – men speciellt LTS medlemmar.

Tisdag 22 november

Thomas Ohlsson, styrelseordförande i LTS och Lena Engqvist Forslund, teaterchef Giron hälsar välkomna. Presentation av Giron Sámi Teáhters medarbetare och vi ser en film om Giron Sámi Teáhter.

Mingel med två saker gemensamt och därpå kaffe och presentation av samtliga deltagarna i smågrupper.

Elisabeth Lax, chef division kultur och utbildning, presenterade Norrbottens arbete med kultursamverkansmodellen. Se hennes powerpoint i bif. fil.

LTS styrelse informerade om styrelsens arbete;

- ekonomi
- visionsarbetet
- samarbete med bland andra Länsmusikens samarbetsråd och Läns museernas samarbetsråd,
- Internationell Scen vid Gasverket i Stockholm.
- skolgruppens arbete
- presentation av "Scen utan gränser", 10 - 11 maj 2012 teaterchefsmöte Sverige och Finland
<https://sites.google.com/a/scenutangranser.se/finland-sverige-samarbetet/>
- avsiktsförklaringen med Riksteatern.
- vårmötet blir den 11 - 13 april 2012, värdteater är Smålands musik och teater på kulturhuset Spira
- höstmötet blir i november 2012, värdteater är Västanå teater i Sunne

Promenad till Camp Ripan där regionen med Elisabeth Lax som representant bjöd på en traditionell norrländsk lunch.

Tillbaka på teatern och angränsande byggnad, delade vi upp oss för enskilda överläggningar, teatercheferna för sig och styrelsemedlemmar för sig. Efter de enskilda överläggningarna strålade teaterchefer och styrelseledamöter samman för en återsamling från respektive grupp. Återsamlingen inleddes med att LTS styrelse presenterade sig.

Först kommer en sammanställning utifrån LTS uppdrag, av styrelseledamöternas svar på frågorna nedan. Därefter en summering från teaterchefernas möte. Det blev också en öppen dialog när man rapporterade för varandra.

Styrelsemedlemmarna pratade två och två om följande två frågeställningar under sina enskilda överläggningar:

- Vad ser du för möjlighet med LTS?
- Vad vill du att LTS ska arbeta med?

Utveckla

- Dialogmöten för styrelserna.
- Dialogmöten
- Dialogmöten
- Utbildning av styrelser, dialogdagarna fungerar bra.
- Regionala dialogdagar, möten så att alla i hela styrelsen får ta del av det tillsammans.
- Kultur utbildning för viktiga landstingspolitiker på högre nivå.

- Utbildningar Öka kunskapen på vårt område. "Kulturutbildning"
- Utbildningsdagar för styrelseledamöter
- Kulturutbildning av landstingspolitiker
- Utveckla oss, stärka oss till engagerade kulturföreträdare (t.ex. dialogmöten Höst och Värmöten m.m.)
- Skapa ett sammanhang för politikerna
- Seminarium; Kulturens egenvärde kontra tillväxtfaktor i samhället
- Omvärldsbevakningen är bra.

Samverka

- Mer samverkan gruppvis hur vi ligger till i landet, Träffar med enbart styrelser – regionvis.
- Utbildning och träffar för politiker regionalt.
- Träffar med enbart styrelser ev. regionvis
- Övriga styrelseledamöter, träffa andra styrelser
- Informella möten
- Att ta tillfället i akt och träffas och hjälpa och stötta varandra - att använd nätverket.
- Bollplank hjälpa varandra och utbyta tankar
- Överföring av kunskap, t.ex. kulturplanerna som presenterades i Varberg.
- Chefsträffar.
- Nya tekniken – nya möjligheter för nät verkande och kontaktskapande.
- Idébank, på nätet tips och råd för alla.
- LTS samordnar viktig och relevant information för teatrarna
- Nät verkande, stöd med tips och idéer = stärker de enskilda teatrarna
- Nät verka
- Samordna oss i viktiga frågor och agera som regional kulturaktör.
- Resurs inför regionbildningar; seminarier och erfarenhetsutbyte.
- Erfarenhetsutbyte – seminarier - hur ska vi få erfarenheter från kultursamverkansmodellen.
- Regionfrågan
- Regionaliseringen
- Samverka med andra kulturaktörer LäS, LMSR, Riksteatern m.fl.
- Informera och samarbeta; SKL, KUR, kulturutskottet, analysmyndigheten, departementet, andra organisationer
- Riksteatern, det har funnits missar för att vi inte har förstått.
- Vi ska samarbeta med SKL, Kulturdepartementet, Kulturrådet, vi måste vara aktuella på alla forum som vi är ska vara på.
- Samverka med andra kulturaktörer
- Riksteatersamarbetet

Opinionsbilda

- Kulturell opinionsbildning
- Kulturpolitik
- Den nya analysmyndigheten – vi behöver ha ett samordnat möte – vi ska berätta för dem vilka vi är.
- Hemsidan – info. Krönika
- Vi är företrädare inåt i organisationen, och utåt, vi vill bli kända för att vi försvarar regional kultur i allmänhet och scenkonst i synnerhet.
- Ambassadörer av kulturen, marknadsföring av kulturen och av vår teater, diskussion regionvis marknadsföring av teater.
- Hur lobbar vi inåt i våra organisationer?
- Lobbyverksamhet med feedback – låt oss få reda på det.
- Kulturen på den politiska agendan, lobba!
- Opinionsbilda
- Marknadsföring
- Opinionsbildandet behöver förstärkas

- Opinionsbilda (lyfta viktiga frågor & skapa medvetenhet om den regionala verksamheten)
- Pensionsfrågan

Ekonomi

- Stärka ekonomin
- Bidragsutveckling, utifrån länsteatrarnas perspektiv
- Flera fasta tjänster för skådespelare, skådespelarna turnerar mkt i länet, vi ska spela på Gasklockorna och på hemma scenen. Det är arbetsvillkor som är tuffa för medarbetarna.

Tankar om LTS

- LTS fungerar bra - fortsatt som tidigare
- LTS fungerar i stort sett fungerar bra - fortsatt
- Ett ess som fungerar bra – fortsatt inga omvälvande förändringar.
- Styrelsen tillsätter arbetsgrupper efter behov.
- Arbetsgrupper är bra
- Företräda Centralt Regionalt Lokalt
- Förväntningarna viktiga!
- Vad kan styrelsen göra, vilket smörgås bord har jag att välja på.
- Organisationen hur den fungerar, formerna för mötena är viktiga, arbetsformerna, vi är varken för stora eller för små.
- Vi är både ett nätverk och en organisation, nätverket fungerar på ett annat sätt. Nätverket är behovsstyrt.
- Kultursamverkansmodellens remissyttrande, ska vi acceptera att vi slänger in handduken t.ex. i remissförfrågan i modellen, där vi inte lämnade in något svar?

Här kommer en summering av teaterchefernas rapport:

En föredömlig runda – intensiva berättelser från alla institutioner. En central fråga som lyftes var länsteatrarnas samarbete med skolan, många vittnade om svårigheter att komma ”in” i skolans värld, det är en arena för många. Lärarna går på knäna utifrån nya läroplaner, ökade administrativa uppdrag och dålig ekonomi. Det saknas pengar, nätverk, samordning och kompetens i kommunerna, hela kedjan från beställare till producent måste fungera för att scenkonsten ska nå barnen. Kulturplanerna säger en sak när det gäller barn och unga, men verkligheten stämmer inte alltid överens med det man vill uppnå. Det är illa om man producerar för barn och unga, men det inte finns någon mottagare! I Sörmland gör man en utvärdering av deras modell som har funnits i 30 år. Men vi saknar ett nationellt perspektiv.

Skapande Skola diskuterades. Det ser olika ut i olika delar av landet, en del upplever Skapande Skola som en möjlighet och på andra ställen är men mycket kritisk till Skapande Skola. Ett problem som togs upp är en inläsningseffekt av Skapande Skolas medel till kulturskolan. Vårt uppdrag är att nå alla barn och unga – och Skapande Skola är i grunden är ett odemokratiskt system där inte alla barn har en självklar rätt till kultur. Det finns också ett stort kunskapsglapp uti i skolor/kommuner, en del får mycket andra känner knappt till att pengarna finns att söka! För teatrarna är det också en svårighet när det är skolan som är ägare av projektet. Vilka roller har länsteatrarna? Man lyfte vikten av att slå vakt om länsteatrarnas roll som - fria, att man inte bara tillfredsställer olika behov.

Den ekonomiska situationen och de dystra framtidsutsikterna diskuterades också. Hur ska vi förhålla oss till de väntade ekonomiska åtstramningarna? Stämmer länsteatrarnas uppdrag överens med de ekonomiska resurserna. Om man gemensamt prissätter vid olika nivåer, om man tänker in det perspektivet i budgetarbetet - landstingets revisorer kan titta på balansen mellan uppdrag och resurser - så kan vi få ett tryck. Det är viktigt att medvetandegöra politiker utanför kulturområdet vad det faktiskt kostar. Vill ni ha mer så kostar det!

LTS bör samverka med lärarutbildningar, viktigt att uppmärksamma skillnaden mellan professionell kultur för barn och unga och den kultur som barnen själva producerar. Vi skulle behöva återinföra en nationell

skolteaterkonsulent. Förslag på att LTS ska accentuera aktiviteterna vid ett av våra mötes tillfällen, t.ex. hösten – när det inte händer lika mycket som under våren.

Man konstaterade också att LTS berättelse är en framgångssaga – med tanke på det positiva klimat som vi har lyckats bygga mellan styrelseledamöter och teaterchefer.

Karin Enberg presenterar Norrbottensteaterns framgångsrika samverkan med LKAB.

Här har man också haft svårt att nå ut till skolan och det har skett en total förändring i skolornas organisation för skolteater. På Norrbottensteatern har man ett uppdraget att både spela i sitt teaterhus i Luleå och att vara ute på turné, här talar vi om avstånd som är lika stora som mellan Stockholm och Göteborg. Svårt att sälja och svårt att bussa barnen och resurserna för turnerandet har också minskat.

I samtalen med LKAB har det vuxit fram ett behov som handlade om livskvalité, de ville ge något till sina anställda och deras barn. De var inte intresserade av ett vanligt sponsorsamarbete, typ silver paket eller platina exklusiv. Norrbottensteatern och LKAB kom överens om att under tre år, 2010 till 2013 så kommer samtliga barn i Malmfältet att få se minst två produktioner per årskurs och man producerar också pedagogiskt material till lärarna. Norrbottensteatern står för hela organisationen och produktionen. Inom ramen för samverkan med LKAB så får man 1,2 miljoner under 3 år, totalt 3,6 miljoner. Samarbetet går ut på att barnen i Malmfältet får det de borde få som normalt, 100 % av barnen får det.

Det är en vinn vinn vinn – 3-e part får något som de borde få - men inte har fått. Dessutom får alla anställda på LKAB dagen åka till Luleå och man kan nu få se både ishockey och teater.

Därefter bjöds vi på kabaré, "Byfinnar, Lappdjävlar och annat pack" som går för utsålda hus!

Promenad till Stadshuset där vi fick en konstvisning av Lennart Lanto, kultursekreterare i Kiruna. Nu anslöt också några av våra gäster från Riksteatern. Middagen avnjöts på Hotell Ferrum. Siv Gunillsson, ordförande i fritids- och kulturnämnden i Kiruna kommun och vice ordförande i Giron Sámi Teáhter hälsade oss välkomna till denna utsökta middag som Kiruna kommun bjöd oss på.

Onsdag 23 november

Birgitta Englin, vd Riksteatern presenterade verksamheten och bakgrunden till den ny avsiktsförklaring.

Här följer ett sammandrag.

Birgitta Englin började med att säga att det vi gör är livsviktigt för en fortsatt samhällsutveckling, utifrån ett humanistiskt perspektiv. Hon berättade om sin kontakt med teaterföreningarna när hon startade som vd 2005. Hon visste mycket om teaterproduktion men oerhört lite om det ideella arbetet i teaterföreningarna. Hennes ingång var att de "bara" ville ha kaffekalas, kändisar och klassiker. Men det fick henne att reflektera över "Vad är det som driver en människa att lägga ner så mycket tid på att söka pengar, lägga en repertoar m.m.? Varför?" Hon såg en kraft i detta altruistiska förhållningssätt, de skapade möten, en känsla av att vi kan förändras som människor, att det är fantastiskt! Kaffepauserna var viktiga för samtalet, men också för att man fick en reducerad hyra om servering ingick – i förlängning mer teater. En bred repertoar – en garanti för att publiken kommer och med det en trovärdighet inför uppdragsgivarna. Kändisskapet resulterade i synlighet och bekräftelse, det betyder något när Krister Henriksson spelar Doktor Glas på vår ort. Det blir ett viktigt möte och en delaktighet i övriga världen. Den enorma ambitionen som finns i ansatsen. Vad gör vi för att stötta och utveckla det?

Vi bjuder in medlemmarna i den konstnärliga processen, barn och ungdom. Vi behöver dela ett ansvar för kulturen i framtiden, man behöver ha inflytande över resurser, ambitioner, visioner, kompetenser och behov. Det gör man inte från Hallunda. Det fanns många konflikter, interna, externa – Riksteatern/LTS. Vad har vi

fundera över vilka som skall sitta i styrgruppen.

Undertecknande av Avsiktsförklaringen

Klockan elva samlades vi alla igen i teatersalongen. Vi hade också fått besök av representanter från Riksteaterns lokalföreningar från Gällivare, Kjell Henriksson och från Kiruna, Elsie Råberg och Lena Gunillasson-Seva. Journalister från STV2 Oddasat Samiska Nyheter, Sveriges Radio, Oddasat, Norrbottens-Kuriren och Norrländska socialdemokraten hade också anslutit sig för att dokumentera när Länsteatrarna i Sverige och Riksteatern genom Thomas Ohlsson och Birgitta Englin skrev under den nya avsiktsförklaringen. Det hela inramades av musik och jojk från Giron Sámi Teáhters ensemble och hela publikens tutande och flerpande.

Det blev ett bra genomslag av presskonferensen och pressmeddelandet:

SVT2 Oddasat Nyheter

http://svtplay.se/v/2615695/odasat/23_11_17_30?cb,a1366518,l,f,-l/pb,a1366516,l,f,-l/pl

(12.24 in i programmet om ni inte vill se hela)

Sveriges Radio, kanal 2 Oddasat

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2327&artikel=4818146>

Norrbottens-Kuriren

<http://www.kuriren.nu/kultur/Default.aspx?articleid=6173432>

Smålandsposten

[http://www.smp.se/noje_o_kultur/alla-ska-fa-tillgang-till-scenkonst\(3043698\).gm](http://www.smp.se/noje_o_kultur/alla-ska-fa-tillgang-till-scenkonst(3043698).gm)

Norrländska socialdemokraten NSD

<http://www.nsd.se/nyheter/kiruna/artikel.aspx?ArticleId=6544886>

Till lunch bjöd Ellen-Marit på hemlagad rensoppa med tillika hembakt tunnbröd.

Eftermiddagen startade vi med att varje grupp kort fick berätta vilka möjligheter de såg med samarbetet mellan Länsteatrarna i Sverige och Riksteatern, här kommer deras punkter:

- Omvärldsanalyser
- Civilsamhället
- Goda exempel
- Spetskompetens
- Forskning
- Sociala effekter

- Gå över från samtal till verkstad. Kalibrerat + praktiska försök. Dokumentet skapar förutsättningar för samarbete (syfte egentligen).
- Agera tillsammans gentemot bidragsgivare/kommun.
- Olika nivåer – liknande samarbete.
- Centralt – styrgrupp, tolkningsföreträdare – oförmåga att förklara. (Strategi) Beskriva tillsammans vad "bra scenkonst i hela landet" är i alla dess dimensioner. Ref: Analysmyndighet.
- Regionalt Strategiska samtal mötesplatser. Respektera regionala nivåer. Specifikt varje region.
- Lokalt Uppvakta/agera tillsammans gentemot bidragsgivarna.

En analysmyndighet, här har vi chansen att vara proaktiva och beskriva; det här är bra kultur, bra scenkonst för hela landet. Så att vi sätter agendan. Vi måste ha möten mellan regionteatrarna och Riksteatern regionalt och samordna det. Lokalt utrymme för ett ännu fastare samarbete.

- Fokus den regionala nivån.
- Utökade samarbeten med flera aktörer utanför LTS + RT (fria grupper + arr...)
- Använda gemensamma resurser för att inte goda idéer ska gå i stöpet.

- Skapa strategier för utbildning av arr, nätverk, föreningar – förnyring?!
- Skapa dialog mellan regionteatrarna och regionala/lokala aktörer för att bli mer "angelägna".

Vi pratade mycket utifrån vår regionala nivå. Utrymme för fler samarbeten, andra typer av arrangörer, andra fria grupper, utanför LTS RT. Kan stärka varandra med goda idéer. Strategier för utbildning av arrangörer, hur kan vi få en förnyring. Dialog för att bli mer angelägna. Vilka frågor är aktuella, vilken typ av föreställningar finns det en efterfrågan av?

- INTENSIFIERA SAMARBETET MELLAN DE REGIONALA STYRELSERNA. Konkret: gemensamma utbildningar, fortbildning, inbjudningar till varandras möten.
- STÄRKA RESPEKTIVES STYRELSES ARGUMENTATION & UNDERLAG FÖR ATT DRIVA LOBBYARBETE. Med statistik etc.
- SYSTEMATISKT MEDIALT LOBBYARBETE
- SAMVERKAN KRING FORSKNING
- UTNYTTJA VARANDRAS OLIKA ÄGARFÖRHÅLLANDEN I DETTA
- SPRIDA REGIONALA MODELLER LANDSÖVERGRIPANDE

Intensifiera arbetet med de regionala styrelserna, delta i varandras verksamheter, stärka respektive styrelses underlag, besöka varandra – nyttja varandras goda erfarenheter. Systematiskt medialt lobbyarbete. Skapa underlag koppla kultur och samverka med forskning. Använda Riksteaterns spetskompetens. Vi ska utnyttja varandras ägande förhållanden.

- Att utveckla nya arrangörsgrupper, nya kommunikationsmetoder
- Långsiktighet – bort från enstaka projekt
- Bredare samverkan med både kulturtjänstemän, politiker och arrangörer ger scenkonsten högre status
- Spets och bredd

Jobba mot nya arrangörsgrupper. Långsiktighet. Att komma bort från korta projekt. Bredare samverkan. Kulturpolitiker, tjänstemän och arrangörerna. Högre status. Spets och bredd. Att allt finns amatörer, ungdoms och den professionella scenkonsten.

- ARRANGÖRSKAP PLATTFORM FÖR LTS & RT
- BARN & UNGA KARTLÄGGNING
- STYRGRUPP LTS = 4 + RT = 4
- ANALYSERA EFFEKTERNA AV SAMARBETET – EKONOMISKT PUBLIKT KONSTNÄRLIGT

Arrangörskap, barn och unga. Vi ska använda oss av kulturplanerna, de påstående. Gör en kartläggning hur mycket konkret får barn och unga. En gemensam statistik som LTS och RT gör. Vi är bra på att samverka kring produktioner. Vi klarar inte av arrangörskapet. Decentralisera resurser de måste ut pengar på den regionala nivån och kanske få till ett gemensamt ägande. Arrangörscentran. Analysera effekterna för samarbetet. Publika, effekter etc. Styrgruppen 8 personer. De ska vara representanter för den regionala nivån.

Med dessa korta inlägg om möjligheterna för en utvecklad samverkan mellan Länsteatrarna i Sverige och Riksteatern tog det Kulturpolitiska samtalet vid.

Deltagare:

Jerker Johansson, ordförande Riksteatern, Norrbotten

Siv Gunillasson, ordf. i fritids- och kulturnämnden Kiruna kommun, vice ordförande i Giron Sámi Teáhter

Sara Larsson, f.d. ordförande i Sametinget

Siv Holma, Kirunabo, riksdagspolitiker och tidigare ordförande i Riksdagens kulturutskott

Samtalsledare var Thomas Ohlsson och Lena Engqvist Forslund

Ett sammandrag från paneldeltagarnas presentation.

Jerker Johansson, jag är nyvald ordförande i riksteatern Norrbotten. Bra tankar som har kommit fram i era presentationer. Nu ska vi stärka vårt samarbete ytterligare. Vi behöver utveckla ett politiskt lobbyarbete. Mera resurser – skulle vi bara få lite mer skulle vi kunna göra så oändligt mycket mer. Vi ska också använda oss av forskning. Samverkan är mycket viktigt.

Siv Gunillsson, civilt arbetar jag som sjuksköterska i äldreomsorgen. Vi har tagit del av Samiska teater och visat för våra patienter och många tårar har fällt när äldre människor får ta del av sitt gamla språk. Vi måste ha de rätta argumenten för att stärka kulturen, utvecklingsplanerna. Forskning är viktigt. Vi har sett hur styvmoderligt man behandlar det här med kultur och barn och unga. Viktigt att använda kulturen i skolan - då skulle vi inte behöva göra specialer för barn med särskilda behov.

Sara Larsson, arbetar med politik i sametinget. Jag har varit styrelseordförande för sametinget fram till nyligen, det är en något absurd situation. Efter turbulensen förstod jag vad som fattades – det är kultur. 2010 då förstod jag hur det hänger ihop. Ni vill få tankar och känslor i rörelse. Vi är 8 partier, vi är inte så oeniga när det gäller sakfrågor. Men vi har väldigt mycket konflikter och det handlar om den kolonisering vi har varit med om. Det är mycket känslor inblandat. Vi vill ha mer pengar till rovdjursersättningar. Vi får inte genom någonting, vi lyckas inte... Vi lägger fram jättefina förslag, men vi bråkar i alla fall. Den samiska teatern är bara en budget post – ingen bryr sig. Vi måste röra upp känslor och tankar – det är helt avgörande – för samernas framtid. Det handlar också mycket om ledarskap och kommunikation. Vi har bytt styrelse och ordförande 4 gånger.

Siv Holma.

Jag har min bakgrund i Skådebanan i Norrbotten och vi spelade en föreställning på Seskarö, det var flera som såg sitt livs första teaterföreställning och som berörde dem djupt. Jag har lästadianska rötter. Jag har gått vidare och blivit politiker. När jag blev ordförande i kulturutskottet var jag den första som har kommit ifrån Norrbotten. För mig är det viktigt att alla har tillgång till kultur och att alla kan vara delaktiga i kulturen. Det handlar om vårt människovärde. Människovärdet fodrar vi tillbaka – det var ett viktigt krav i arbetarrörelsens historia då och nu.

Jag arbetade som kommun ekonom innan jag övergick till politiken. Politikerna talar bara mer och mer om en budget i balans. Ekonomismen – när människor blir siffror i stället för ett oinskränkt människovärde. Varför är kulturen viktig? Vi politiker måste ta vårt politiska ansvar och skapa förutsättningar för en fri konst - fri från kommunen, regionen, staten etc. En teater som är fri och obunden. Alla positiva effekter; hälsa, ekonomisk utveckling m.m. kommer av en kultur som är fri. Kulturen är jobbig för att den är okontrollerbar. Det kan bli något helt annat än vad man har tänkt sig. Livet är inte alltid så förutsägbart – det gör det så spännande.

Kulturen får aldrig underkastas av ideologier. Det är en avgörande kraft för demokratin. Vi ska höja kulturens status. Inom vänstern vill vi stifta en kultur lag. Det finns ingenting som prioriterar kulturen om vi inte har en lag. Se på biblioteken. Det är en kraft i att det är lag reglerat. Vi ska ha ett lagbundet ansvar för att kulturlivet ska få verka och utvecklas.

Imorgon klockan 10 kommer kulturutskottet att fatta ett beslut angående pensionsfrågan. Det finns en majoritet i kulturutskottet för att få en lösning till stånd snarast. Ett tillkännagivande betyder att regeringen ska återkomma snarast med en lösning på frågan.

Problemet med pensionsfrågan är att kulturen inte har någon hög status, men också bristande kompetens bland politiker. Kulturpolitik är inte så lätt. Det är inte så enkla frågor. I mitt parti ska vi ha en kulturpolitisk fortbildning. Vi behöver hela tiden få till stånd samtal och få upp kompetensen på både regional och kommunal nivå.

Vilka möjligheter finns det i framtiden att öka finansieringen? Om teatern kan vara med och lösa vissa

samhällsproblem – då blir det svårt att inte få vara med och bestämma. Det finns en nytta av kultur, ett ökat engagemang, känslor och tankar. Koppla ihop kulturen med samhällsproblemen. "Whats up sápmi" är ett exempel på där man har lyckats med båda.

Efter panelens inledande anförande så blev det ett öppet samtal. Jag sammanfattar det kortfattat här.

Det vi kämpar med...

Hur skapar vi ett hållbart samhälle i balans.

Vad kan teatern ha för betydelse i det samiska samhället, vem talar om för mig vem jag är och vem tillåter mig att vara den jag är.

Hur ska våra barn bli trygga i sin identitet? Hur ska de kunna lösa konflikter och leva goda liv?

Vår kulturella identitet.

Vi har ett uppdrag gentemot all publik, vi ska ta dessa frågor på allvar, allas identitet är under omprövning. Hur ska man kunna förmedla en politisk kärna?

Känslornas roll vid konflikter, att våga se problemen.

Vi lever i en konfliktfylld värld i Sverige och i omvärlden.

Kulturens roll är viktig när vi kämpar för de grundläggande livsbetingelserna.

Vi måste hantera en framtid utan tillväxt.

Ledarskapsfrågan.

Konsten & konstnärens roll...

Egenvärdet – en konstnär som vågar vara konstnär och vågar spegla vårt samhälle.

Teatern speglar hur vi lever – sätter igång en massa tankar.

Gå på teater för att få en utmaning, växla om sina tankar om hur världen är beskaffad.

Det handlar om att skapa en kulturell identitet.

Jag tycker att kultursektorn är för tysta, talar man för mycket finns hotet att man inte får mera pengar, Vi skulle behöva ha en tuffare kultursektor.

Se på balansen mellan uppdrag och resurser.

Kulturpolitiken...

Det var först när jag fick huvudansvaret som politiker som jag förstod.

Lobba på de som är högst upp!

Kulturpolitiker har mera medvetenhet än politiker generellt.

Det finns en avundsjuka gentemot konstnärer, ni får göra det ni vill göra och är bra på, sjunga dans och spela teater.

Vi måste gå på stadsministern och finansministern och tala om att vi vill ha ett bättre samhälle.

Konsten har väckt politiken, dramatiker har lyft viktiga frågor.

Vi ska vässa våra argument tillsammans. Vi ska nyttja vår samverkan till detta.

Efter det kulturpolitiska samtalet väntade en buss och guide som visade lotsade oss ner i gruvan, där LKAB bjöd oss på en annorlunda upplevelse.

Dagen avslutades med en Samisk afton i Nikkaluokta. Anna Sarri och hennes medarbetare hade dukat upp en fantastisk tre-rätters middag med råvaror direkt från fjäll och fors. Vi bjöds på historier och i Nikkaluokta kapell – som byggdes av de lappländska fjällkarlarnas klubb - berättade Anna om sin och platsens historia. Ellen-Marit jojokade för oss. Se mer om Nikkaluokta på hemsidan <http://www.nikkaluokta.com>

Torsdag 24 november

Avslutande sammanfattning och samtal.

Vi som höll ut till slutet hade ett gott och innehållsrikt avslutande samtal, som framförallt fokuserade på samverkan med Riksteatern. Vi lever i en förändringstid med både möjligheter och hot. Ingen vet riktigt vart Riksteatern är på väg, viket skapar en del osäkerhet. Orosmoln som dryftades var att om det blir nerskärningar

hos Riksteatern så är det viktigt att dessa medel inte hamnar i Borg kassa kista – utan att dessa medel skall gå till scenkonsten även i fortsättningen, vid Rikskonserters omvandling till Musikverket så försvann medel. Önskemål om att stärka regionerna, Riksteatern Väst, Riksteatern Öst etc. Riksteaterns viktiga roll i forskning, publikarbete, folkrörelsen, det ideella arbetet och demokratiarbetet framhölls också.

Vi var ense om att det är otroligt viktigt för både länsteatrarna och för Riksteatern med en fortsatt samverkan, på alla plan – nationellt, regionalt och lokalt. Styrelsen fick uppdraget vid årsmötet 2011 att ta fram en ny avsiktsförklaring under året, i och med undertecknandet är det uppdraget avklarat. Thomas Ohlsson framhöll vikten av det fortsatta arbetet utifrån avsiktsförklaringens intentioner. En styrgrupp som ansvarar för måluppfyllelse och utvärdering ska bildas. Men framöver drivs arbetet framför allt av teatercheferna på den regionala nivån i samarbete med Riksteaterns regionala representanter.

Sista punkten på programmet var Girons berättarföreställning; Tjuvriesilpeh eller Rövarsilvret
Har ni hört om silverskatten som ligger gömd vid Aavnjuana? Hur en grupp rövare satte skräck i samerna i området ... tills en dag... Föreställningen är baserad på en sann historia som utspelade sig i den sydsamiska fjällvärlden, berättad av Anna Åsdell på svenska och delvis på sydsamiska.

Det var en fröjd att få luta sig tillbaka och följa med i denna berättelse som Anna framförde med sådan inlevelse och skicklighet som sista punkt på programmet för höstmötet 2012.

LS/LTS
2011-12-20